

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

18. lipnja 2020.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Zaštita potrošača – Trgovanje na daljinu financijskim uslugama – Direktiva 2002/65/EZ – Članak 1. – Područje primjene – Ugovori o financijskim uslugama koji sadrže početni sporazum o uslugama, za kojim slijede uzastopni poslovi – Primjena Direktive 2002/65/EZ samo na početni sporazum – Članak 2. točka (a) – Pojam ‚ugovor o financijskim uslugama‘ – Sporazum o izmjeni ugovora o zajmu kojim se mijenja prvotno utvrđena kamatna stopa“

U predmetu C-639/18,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Landgericht Kiel (Zemaljski sud u Kielu, Njemačka), odlukom od 7. rujna 2018., koju je Sud zaprimio 12. listopada 2018., u postupku

KH

protiv

Sparkasse Südholtstein,

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: J.-C. Bonichot, predsjednik vijeća, R. Silva de Lapuerta, potpredsjednica Suda, M. Safjan (izvjestitelj), L. Bay Larsen i C. Toader, suci,

nezavisna odvjetnica: E. Sharpston,

tajnik: D. Dittert, načelnik odjela,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 4. rujna 2019.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za osobu KH, C. Rugen, *Rechtsanwalt*,
- za Sparkasse Südholtstein, F. van Alen, *Rechtsanwalt*,
- za njemačku vladu, J. Möller, M. Hellmann, E. Lankenau i T. Henze, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, B.-R. Killmann i C. Valero, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisne odvjetnice na raspravi održanoj 12. ožujka 2020.,

* Jezik postupka: njemački

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 2. točke (a) Direktive 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2002. o trgovanju na daljinu financijskim uslugama koje su namijenjene potrošačima i o izmjeni Direktive Vijeća 90/619/EEZ i direktiva 97/7/EZ i 98/27/EZ (SL 2002., L 271, str. 16.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 6., svežak 9., str. 102. i ispravak SL 2016., L 332, str. 25.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između osobe KH i banke Sparkasse Südholstein u pogledu prava odustajanja te osobe koje se odnosi na sporazume o izmjeni ugovorâ o zajmu kojima se mijenjaju prvotno utvrđene kamatne stope.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Uvodne izjave 1., 3., 13. i 16. do 18. Direktive 2002/65 glase:
  - „(1) U kontekstu postizanja ciljeva jedinstvenog tržišta važno je usvojiti mjere predviđene radi postupnog jačanja tržišta, a koje mjere moraju doprinijeti ostvarivanju visokog stupnja zaštite potrošača, u skladu s člancima 95. i 153. [UEZ-a].

[...]

  - (3) [...] Kako bi se osigurala sloboda izbora, kao osnovno pravo potrošača, visoki stupanj zaštite potrošača potreban je radi jačanja povjerenja potrošača u prodaju na daljinu.

[...]

  - (13) Ovom Direktivom trebalo bi zajamčiti visoki stupanj zaštite potrošača, s ciljem osiguravanja slobode kretanja financijskih usluga. Države članice ne bi trebale moći donijeti propise drukčije od odredaba ove Direktive u područjima koje ona usklađuje, osim ako je u njoj izričito navedeno drukčije.

[...]

  - (16) Pojedinačni ugovor koji podrazumijeva izvođenje uzastopnih poslova odnosno odvojenih poslova iste prirode tijekom vremena može se različito pravno tretirati ovisno o državi članici, no bitno je da se ova Direktiva primjenjuje na jednak način u svim državama članicama. U tu je svrhu primjereno smatrati da se ova Direktiva primjenjuje na prvi u nizu uzastopnih poslova odnosno odvojenih poslova iste prirode koji se izvode tijekom vremena za koje se smatra da čine cjelinu, bez obzira je li taj posao odnosno niz poslova predmet jednog ili više uzastopnih ugovora.
  - (17) „Početnim sporazumom o uslugama“ može se smatrati primjerice otvaranje bankovnog računa, dobivanje kreditne kartice, zaključivanje ugovora o upravljanju portfeljem, dok se „poslovima“ mogu smatrati primjerice polaganje sredstava na bankovni račun odnosno povlačenje sredstava s bankovnog računa, plaćanje kreditnom karticom, transakcije učinjene u okviru ugovora o upravljanju portfeljem. Dodavanje novih elemenata početnom sporazumu o uslugama, kao što su

mogućnost korištenja instrumenta elektroničkog plaćanja zajedno s postojećim bankovnim računom, ne čini „posao“ nego dodatni ugovor na koji se primjenjuje ova Direktiva. Pretplata na nove jedinice istog zajedničkog investicijskog fonda smatra se „uzastopnim poslom iste prirode“.

- (18) Obuhvaćajući sheme pružanja usluga koje osmišljava pružatelj finansijskih usluga, ova Direktiva ima za cilj isključiti iz svog obuhvata usluge koje se pružaju isključivo na povremenoj osnovi i izvan komercijalnog okvira namijenjenog sklopanju ugovora na daljinu.“

4 Člankom 1. te direktive, naslovlenim „Cilj i područje primjene“, određeno je:

„1. Cilj je ove Direktive usklađivanje zakona i drugih propisa država članica u vezi s trgovanjem na daljinu finansijskim uslugama za potrošače.

2. U slučaju ugovora o finansijskim uslugama koji sadrže početni sporazum o uslugama, za kojim slijede uzastopni poslovi odnosno niz odvojenih poslova iste prirode koji se obavljaju tijekom vremena, odredbe ove Direktive primjenjuju se samo na početni ugovor.

U slučaju da ne postoji početni ugovor o uslugama, nego se uzastopni poslovi odvojeni poslovi iste prirode koji se izvode tijekom vremena provode između istih ugovornih stranaka, članci 3. i 4. primjenjuju se samo nakon što je obavljen prvi posao. Međutim, ako se posao iste prirode obavlja dulje od jedne godine, sljedeći se posao smatra prvim u novom nizu poslova te se, shodno tome, primjenjuju članci 3. i 4.“

5 Člankom 2. navedene direktive, naslovlenim „Definicije“, predviđeno je:

„Za potrebe ove Direktive:

- (a) „ugovor na daljinu“ znači svaki ugovor o finansijskim uslugama sklopljen između dobavljača i potrošača u okviru organiziran[og] [sustava] prodaje [...] [ili] pružanja usluga [na daljinu] [od strane] dobavljača koji, za potrebe tog ugovora, isključivo koristi jedno ili više sredstava daljinske komunikacije do trenutka i uključujući trenutak kada je ugovor sklopljen;
- (b) „finansijska usluga“ znači svaka usluga koja ima prirodu bankovne, kreditne ili osiguravajuće usluge, usluge osobne mirovine, ulaganja ili plaćanja;
- (c) „dobavljač“ znači svaka fizička ili pravna osoba, javna ili privatna koja je djelujući u svojem komercijalnom odnosno stručnom svojstvu, ugovorni pružatelj usluga koje se ugovaraju ugovorima na daljinu;
- (d) „potrošač“ znači svaka fizička osoba koja u ugovorima na daljinu obuhvaćenima ovom Direktivom djeluje s ciljevima koji su izvan njene trgovačke djelatnosti, poslovanja odnosno struke;

[...]"

6 Članak 3. te direktive, naslovlen „Informiranje potrošača prije sklopanja ugovora na daljinu“, glasi:

„1. U primjerenu roku prije nego što se potrošač obveže ugovorom ili ponudom na daljinu, moraju mu se pružiti sljedeće informacije o:

[...]

3. ugovoru na daljinu:

- (a) postojanje odnosno nepostojanje prava odustajanja u skladu s člankom 6. te, ako pravo odustajanja postoji, njegovo trajanje i uvjeti njegova ostvarivanja, uključujući i podatke o iznosu čije se plaćanje može zahtijevati od potrošača na temelju članka 7. stavka 1., kao i o posljedicama neostvarivanja toga prava;

[...]

2. Informacije iz stavka 1., čija komercijalna svrha mora biti jasno istaknuta, trebaju biti jasne i razumljive te [pružene na način koji je] prilagođenim sredstvom daljinske komunikacije, uzimajući u obzir posebno načela dobre vjere u komercijalnim transakcijama i načela zaštite onih koji, prema zakonodavstvu država članica, nisu u mogućnosti dati svoj pristanak, primjerice maloljetne osobe.

[...]"

⁷ Člankom 6. Direktive 2002/65, naslovljenim „Pravo odustajanja”, određeno je:

„1. Države članice osiguravaju da potrošač ima na raspolaganju 14 kalendarskih dana za odustajanje od ugovora bez kazne i bez navođenja razloga. [...]

Rok za odustajanje počinje teći:

- od dana sklapanja ugovora na daljinu, osim u navedenom slučaju životnog osiguranja u kojem vrijeme počinje teći od trenutka kada je potrošač obaviješten o sklapanju ugovora na daljinu, ili
- od dana na koji potrošač primi obavijest o ugovornim uvjetima i informacijama u skladu s člankom 5. stavkom 1. ili 2., ako je to kasnije od dana iz prve alineje.

[...]

3. Države članice mogu urediti da se pravo odustajanja ne primjenjuje na:

- (a) svaki kredit namijenjen prvenstveno stjecanju ili zadržavanju stvarnih prava na zemljištu ili postojećoj ili planiranoj građevini, odnosno renoviranju ili poboljšanju građevine; ili
- (b) svaki kredit osiguran bilo hipotekom na nekretnini bilo pravom vezanim za nekretninu [...]

[...]"

Njemačko pravo

⁸ Članak 312.b stavak 1. Bürgerliches Gesetzbucha (Građanski zakonik), u verziji koja je bila na snazi u vrijeme nastanka činjenica o kojima je riječ u glavnom postupku (u dalnjem tekstu: BGB), glasi:

„Ugovori na daljinu su ugovori o isporuci robe ili pružanju usluga, uključujući financijske usluge, koje su trgovac i potrošač sklopili isključivim korištenjem sredstava daljinske komunikacije, osim ako su sklopljeni u okviru organizirane prodaje na daljinu ili sustava pružanja usluga na daljinu. Financijske usluge u smislu prve rečenice su usluge koje imaju prirodu bankovne, kreditne ili osiguravajuće usluge, usluge osobne mirovine, ulaganja ili plaćanja.”

9 Člankom 312.d BGB-a potrošaču je priznato pravo odustajanja od ugovora na daljinu i u biti pobliže određeno da rok za odustajanje ne počinje teći prije ispunjenja odgovarajućih obveza obavještavanja, a u slučaju pružanja usluga prije sklapanja ugovora.

10 U skladu s člankom 495. stavkom 1. BGB-a:

„Kad je riječ o ugovoru o zajmu sklopljenom s potrošačem, zajmoprimec ima pravo odustajanja [...].”

11 Međutim, sadržaj članaka 312.b i 312.d BGB-a izmijenjen je Gesetzm zur Umsetzung der Verbraucherrechterichtlinie und zur Änderung des Gesetzes zur Regelung der Wohnungsvermittlung (Zakon o provedbi Direktive o pravima potrošača i izmjeni Zakona o agencijama za poslovanje nekretninama) od 20. rujna 2013. (BGBl. 2013. I, str. 3642.). Ipak, članak 229. stavak 32. Einführungsgesetza zum Bürgerlichen Gesetzbuch (Uvodni zakon Građanskog zakonika) predviđa da takve izmjene BGB-a nisu relevantne za sporazume sklopljene prije 13. lipnja 2014. Osim toga, iz navedenog članka 229. stavka 32. proizlazi da potrošačevo pravo odustajanja ne prestaje u pogledu ugovora o financijskim uslugama sve dok potrošač, kad je riječ o ugovorima na daljinu sklopljenima prije 13. lipnja 2014., ne bude obaviješten o svojem pravu odustajanja ili dok o tome nije bio obaviješten u skladu sa zakonskim zahtjevima koji su vrijedili na dan sklapanja ugovora.

12 Članak 495. BGB-a, u verziji koja se primjenjivala od 1. kolovoza 2002. do 12. lipnja 2014., u stavku 1. predviđao je:

„Kad je riječ o ugovoru o zajmu sklopljenom s potrošačem, zajmodavac ima pravo odustajanja u skladu s člankom 355.”

13 U verziji koja se primjenjivala u vrijeme nastanka činjenica o kojima je riječ u glavnom postupku, članak 355. stavak 3. BGB-a određivao je:

„Pravo odustajanja prestaje najkasnije šest mjeseci nakon sklapanja ugovora. U slučaju isporuke robe, rok ne počinje teći prije nego što je njezin primatelj primi. Odstupajući od prve rečenice, pravo odustajanja ne prestaje ako potrošač nije bio pravilno obaviješten o svojem pravu odustajanja; kad je riječ o ugovorima na daljinu o financijskim uslugama, to pravo ne prestaje ni kad trgovac nije pravilno ispunio svoje obveze obavještavanja na temelju članka 312.c stavka 2. točke 1.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

14 Banka čiji je pravni sljednik Sparkasse Südholtstein sklopila je 1. srpnja 1994., 17. srpnja 1994. i 4. studenoga 1999. tri ugovora o zajmu s osobom KH. Prvi ugovor, čija je vrijednost bila 114 000 njemačkih maraka (DEM) (oko 57 000 eura), a kamatna stopa 6,95 %, odnosio se na financiranje nekretnine i bio je osiguran založnim pravom na nekretnini. Drugi ugovor, čija je vrijednost bila 112 000 DEM (oko 56 000 eura), a kamatna stopa 5,7 %, također se odnosio na financiranje nekretnine i bio je osiguran založnim pravom na nekretnini. Kad je riječ o trećem ugovoru, čija je vrijednost bila 30 000 DEM (oko 15 000 eura), a kamatna stopa 6,6 %, on se odnosio na financiranje robe široke potrošnje.

15 Odredbama sadržanima u tim ugovorima bilo je predviđeno da svaka ugovorna strana ima pravo nakon određenog roka zahtijevati prilagodbu prvotno ugovorene kamatne stope i da, ako se ne postigne dogovor o toj prilagodbi, zajmodavac može utvrditi promjenjivu kamatnu stopu poput one koja se primjenjuje na te vrste zajmova.

- 16 U skladu s tim ugovornim odredbama, ugovorne strane su od 2008. do 2010., koristeći se isključivo sredstvima daljinske komunikacije, sklopile sporazume o izmjeni triju ugovora koji su se odnosili na utvrđenje novih godišnjih kamatnih stopa. Prilikom sklapanja tih sporazuma o izmjeni Sparkasse Südholtstein nije obavijestio osobu KH o tome da ima pravo odustajanja.
- 17 Osoba KH izjavom od 2. rujna 2015., koju je Sparkasse Südholtstein primio 8. rujna 2015., obavijestila je potonjeg da namjerava odustati od sporazumâ o izmjeni. Nakon što je naglasila da svaki od tih sporazuma zasebno čini ugovor na daljinu, istaknula je da, s obzirom na to da nije bila obaviještena o svojem pravu odustajanja, još uvijek može odustati na temelju članka 495. stavka 1. BGB-a ili, podredno, na temelju članka 312.d stavka 1. BGB-a.
- 18 Osoba KH podnijela je tužbu Landgerichtu Kiel (Zemaljski sud u Kielu, Njemačka) kojom je zahtjevala da se utvrdi da je odustajanjem od sporazuma o izmjeni drugog i trećeg ugovora prestala suglasnost ugovornih strana u pogledu kamatnih stopa ugovorenih tim sporazumima o izmjeni i da se Sparkasseu Südholtstein naloži da joj naknadi kamate i glavnici koje je platila od sklapanja sporazuma o izmjeni, naplaćene naknade za vođenje računa te štetu.
- 19 Sparkasse Südholtstein zahtjevao je odbijanje te tužbe osporavajući postojanje prava osobe KH da odustane od sporazumâ o izmjeni. Naime, prema mišljenju te banke, osim toga što prvotni ugovor nisu bili sklopljeni korištenjem sredstvima daljinske komunikacije, od sporazuma o izmjeni koji se nisu odnosili na druge financijske usluge nije se moglo pojedinačno odustati. Podredno, čak i da su odustajanja osobe KH valjana, ta banka smatra da bi njihova jedina posljedica bila poništenje sporazuma o izmjeni, a ne prvotnih ugovora, te bi potonji i dalje imali primjenjive kamatne stope u skladu s ugovornim odredbama.
- 20 Sud koji je uputio zahtjev navodi da ishod glavnog postupka ovisi o tome treba li za sporazume o izmjeni smatrati, prvo, kao da su sklopljeni u okviru organiziranog sustava pružanja usluga na daljinu od strane dobavljača, u smislu članka 2. točke (a) Direktive 2002/65, i drugo, kao da su obuhvaćeni pojmom „ugovor[i] o financijskim uslugama“ iz te odredbe. Osobito, sud koji je uputio zahtjev naglašava da je odgovor na to drugo pitanje potreban kako bi, prema potrebi, mogao na glavni postupak primijeniti članak 312.b stavak 1. i članak 312.d stavke 1. i 2. BGB-a te dodaje da, u skladu s namjerom njemačkog zakonodavca, pojam „ugovori o isporuci robe ili pružanju usluga, uključujući financijske usluge“ iz članka 312.b stavka 1. prve rečenice BGB-a treba tumačiti u skladu s Direktivom 2002/65.
- 21 U tim je okolnostima Landgericht Kiel (Zemaljski sud u Kielu) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
  - „1. Sklapa li se u smislu članka 2. točke (a) Direktive [2002/65] ugovor ,u okviru organizirane prodaje na daljinu ili sustava pružanja usluga dobavljača‘, kojim se postojeći ugovor o zajmu izmjenjuje samo u pogledu visine dogovorenih kamatnih stopa (naknadni sporazum o kamatama), kada banka s podružnicama ugovore o zajmu za financiranje stjecanja nekretnina uz založnopravna osiguranja na nekretninama sklapa samo u svojim poslovnim prostorijama, no u tekućim poslovnim odnosima ugovore o izmjeni već sklopljenih ugovora o zajmu djelomično sklapa i isključivim korištenjem sredstava daljinske komunikacije?
  2. Postoji li ,ugovor koji se odnosi na financijske usluge‘ u smislu članka 2. točke (a) Direktive 2002/65 kada se postojeći ugovor o zajmu izmjeni isključivo u pogledu dogovorenih kamatnih stopa (naknadni sporazum o kamatama) a da se ne produlji trajanje zajma ili ne izmjeni njegova visina?“

O prethodnim pitanjima

Drugo pitanje

- 22 Svojim drugim pitanjem, koje valja prvo ispitati, sud koji je uputio zahtjev u biti želi dozнати treba li članak 2. točku (a) Direktive 2002/65 tumačiti na način da je sporazum o izmjeni ugovora o zajmu obuhvaćen pojmom „ugovor o financijskim uslugama” u smislu te odredbe ako se sporazumom o izmjeni samo mijenja prvotno ugovorena kamatna stopa, a ne produljuje se trajanje navedenog zajma niti se mijenja njegov iznos, i ako su prvotne odredbe ugovora o zajmu predviđale sklapanje takvog sporazuma ili, u slučaju da on ne bude sklopljen, primjenu promjenjive kamatne stope.
- 23 Najprije valja podsjetiti na to da se, kao što je to istaknula nezavisna odvjetnica u točki 45. svojeg mišljenja, Direktivom 2002/65 u načelu u potpunosti usklađuju njome uređeni aspekti i da je, slijedom toga, treba tumačiti na način koji je zajednički u svim državama članicama (vidjeti u tom smislu presudu od 11. rujna 2019., Romano, C-143/18, EU:C:2019:701, t. 34. i 55.).
- 24 U skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, iz zahtjeva za ujednačenu primjenu prava Unije kao i načela jednakosti proizlazi da se izrazi odredbe prava Unije koja ne sadržava nikakvo izravno upućivanje na pravo država članica radi utvrđenja njezina smisla i dosega moraju u pravilu autonomno i ujednačeno tumačiti u cijeloj Europskoj uniji, uzimajući u obzir ne samo tekst te odredbe nego i njezin kontekst i cilj koji se želi postići propisom o kojem je riječ (presuda od 23. svibnja 2019., WB, C-658/17, EU:C:2019:444, t. 50. i navedena sudska praksa).
- 25 Kad je riječ o tekstu pojma „ugovor o financijskim uslugama” iz članka 2. točke (a) Direktive 2002/65, valja primijetiti da u njemu sadržano upućivanje na „financijske usluge” čini razlikovni element tog pojma, s obzirom na to da identificira posebnu kategoriju ugovora.
- 26 U članku 2. točki (b) te direktive pojam „financijska usluga” definiran je kao da se odnosi na svaku uslugu koja ima prirodu bankovne, kreditne ili osiguravajuće usluge, usluge osobne mirovine, ulaganja ili plaćanja.
- 27 Kad je, konkretnije, riječ o ugovoru o kreditu, Sud je već imao prilike pojasniti da je njegova karakteristična obveza sâmo davanje pozajmljenog iznosa, dok je obveza korisnika kredita da vрати navedeni iznos tek posljedica izvršenja činidbe davatelja kredita (presuda od 15. lipnja 2017., Kareda, C-249/16, EU:C:2017:472, t. 41.).
- 28 Nadalje, kad je riječ o kontekstu u kojem se nalazi članak 2. točka (a) Direktive 2002/65, valja primijetiti, kao što su to pravilno istaknuli kako sud koji je uputio zahtjev tako i nezavisna odvjetnica u točki 41. svojeg mišljenja, da se u slučaju ugovora o financijskim uslugama koji sadržavaju „početni ugovor o uslugama” kojem slijede drugi poslovi odredbe te direktive primjenjuju, u skladu s njezinim člankom 1. stavkom 2. prvim podstavkom, samo na početni ugovor o uslugama. U drugoj rečenici uvodne izjave 17. navedene direktive s tim u vezi pojašnjeno je da dodavanje novih elemenata početnom sporazumu nije „posao”, nego dodatni ugovor na koji se primjenjuje ista direktiva.
- 29 S obzirom na primjere poslova navedene u toj uvodnoj izjavi 17., valja smatrati da utvrđenje nove kamatne stope sporazumom o izmjeni kojim se provodi ugovorna odredba o ponovnim pregovorima koja je već bila predviđena prvotnim ugovorom – a kojom se, ako se ne postigne dogovor, nameće dopunska ugovorna odredba kojom se utvrđuje promjenjiva kamatna stopa – nije posao u smislu članka 1. stavka 2. prvog podstavka Direktive 2002/65 ni dodavanje novih elemenata početnom sporazumu.

- 30 Dakle, kako iz doslovnog tako i iz sustavnog tumačenja članka 2. točke (a) Direktive 2002/65 proizlazi da „ugovor o financijskim uslugama” treba smatrati ugovorom koji predviđa pružanje takvih usluga. Međutim, taj uvjet nije ispunjen u slučaju u kojem je, kao u glavnom predmetu, predmet dotičnog sporazuma o izmjeni samo prilagodba kamatne stope koja se duguje kao protučinidba za već ugovorenou uslugu.
- 31 To tumačenje potvrđuje analiza drugih odredbi Direktive 2002/65, iz koje proizlazi da su njome u načelu obuhvaćeni sporazumi koji se odnose na karakterističnu obvezu koju duguje pružatelj usluge. Tako je člankom 3. navedene direktive predviđeno da potrošač osobito mora biti u potpunosti obaviješten o identitetu dobavljača ili glavnim obilježjima financijske usluge, uključujući o postojanju ili nepostojanju prava odustajanja. U slučaju sporazuma kojim se mijenja samo kamatna stopa, nova obavijest potrošaču o tome je irelevantna.
- 32 Naposljetku, kad je riječ o svrsi Direktive 2002/65, valja utvrditi da je, u skladu s njezinim uvodnim izjavama 3. i 13., njezin cilj visok stupanj zaštite potrošača radi jačanja njihova povjerenja u prodaju na daljinu i radi osiguravanja slobode kretanja financijskih usluga.
- 33 Međutim, takav cilj nužno ne zahtijeva da, kada, u skladu s prvotnom odredbom ugovora o zajmu, sporazum o njegovoj izmjeni utvrđuje novu kamatnu stopu, taj sporazum o izmjeni treba kvalificirati kao novi ugovor o financijskim uslugama.
- 34 S obzirom na prethodno navedeno, na drugo pitanje valja odgovoriti tako da članak 2. točku (a) Direktive 2002/65 treba tumačiti na način da sporazum o izmjeni ugovora o zajmu nije obuhvaćen pojmom „ugovor o financijskim uslugama” u smislu te odredbe ako se sporazumom o izmjeni samo mijenja prvotno ugovorena kamatna stopa, a ne produljuje se trajanje navedenog zajma niti se mijenja njegov iznos, i ako su prvotne odredbe ugovora o zajmu predviđale sklapanje takvog sporazuma ili, u slučaju da on ne bude sklopljen, primjenu promjenjive kamatne stope.

Prvo pitanje

- 35 Uzimajući u obzir odgovor dan na drugo pitanje, na prvo pitanje nije potrebno odgovoriti.

Troškovi

- 36 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluci o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

Članak 2. točku (a) Direktive 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2002. o trgovanju na daljinu financijskim uslugama koje su namijenjene potrošačima i o izmjeni Direktive Vijeća 90/619/EEZ i direktiva 97/7/EZ i 98/27/EZ treba tumačiti na način da sporazum o izmjeni ugovora o zajmu nije obuhvaćen pojmom „ugovor o financijskim uslugama” u smislu te odredbe ako se sporazumom o izmjeni samo mijenja prvotno ugovorena kamatna stopa, a ne produljuje se trajanje navedenog zajma niti se mijenja njegov iznos, i ako su prvotne odredbe ugovora o zajmu predviđale sklapanje takvog sporazuma ili, u slučaju da on ne bude sklopljen, primjenu promjenjive kamatne stope.

Potpisi